

Poglejte na številke poleg naslovov za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA SVAKI VEČ KOT
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenišni odplač
nadalj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 36 — Štev. 36

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 20, 1942 — PETEK, 20. FEBRUARJA, 1942

Volume L. — Letnik L.

AMERIKANCI DOSPILI NA JAVO

AMERIŠKI LETALCI IN VOJAKI SO SREČNO DOSPILI NA JAVO, DA POMAGAJO NI-
ZOZEMCEM BRANITI OTOK PRED JAPONSKIM VPADOM. — VESELJE HOLANDCEV

V Bataviji je bilo uradno naznanjeno, da so na Javo dospeli ameriški vojaki in piloti, da pomagajo braniti Vzhodno Indijo proti Japoncem. Javo je še edini večji otok v jugozahodnem Pacifiku, razen Avstralije, na katerem se more voditi kaka velika obramba proti sovražniku.

Bandung, ki se nahaja od Batavije nekoliko v notranjosti otoka in kjer ima holandsko vrhovno poveljstvo svoj glavni stan, je napadlo 12 japonskih bombnikov in 20 bojevnikov.

Poročilo pravi, da je sicer prišlo le malo Amerikancev na Javo, da pa to pomeni, da se Holanci ne borijo sami.

Prihod Amerikancev je naznanil list "Aneta", ki poleg drugega pravi, da se bodo morali branilci Sumatre še nekaj časa bojevati, da pridobijo dragoceno časa in da prizačenejo sovražniku čimveč izgub, kakor do sedaj.

Do sedaj so imeli Japonci naslednje izgube: 109 ladij potopljenih, 28 ladij morebiti potopljenih in 45 ladij poškodovanih, ameriške bojne ladje pa so, kolikor je znano, potopile 84 japonskih ladij, mogoče še 15 nadaljnjih, poškodovale pa so jih 28.

Včeraj je imela Batavia dva alarma, toda bombe niso padle, temveč so japonski aeroplani samo dvakrat leteli nad mestom. Pri zračnem napadu na Surabaja, na vzhodnem koncu Jave, so Japonci izgubili 9 aeroplanov. Zavezniki so izgubili en aeroplan, pilot pa se je rešil s padalom.

S Sumatre prihajajo na Javo ranjeni vojaki, ki pa niso samo Holanci, temveč je med njimi tudi več Angležev. Sedaj je bilo prvič sporočeno, da se na Sumatri nahajajo tudi Angleži. Najbrže so to oni angleški vojaki, ki so pobegnili iz Singapura.

Kot poroča časnikarska agencija "Aneta", se Amerikanci na Javi še niso vdeležili bojev, temveč se "kratkočasijo" v raznih mestu na vzhodni strani otoka.

"Amerikanci so tukaj 6 ali 7 tednov," pravi "Aneta".

Amerikanci se najbolj zabavajo s tem, da telefonirajo v Združene države in na telefonskih postajah so vedno dolge vrste ameriških vojakov, ki čakajo, da pridejo na vrsto.

Vrtovi zmage

Mestni svet v Los Angeles, Cal., je sklenil, da bodo prazna zemljišča in kraji, kjer je doslej rasel samo plevel, izpremenjeni v vrtove, v katerih bodo cvetle cvetlice in jih bodo imenovali vrtovi zmage.

Očetov vlak povozil sina

Blizu Rydenwood, Wash., je ob železniški progi hodil 12 let stari Billy Poindexter. Mimo pripelje dolg tovorni vlak. Pri me se za ročaj nekega voza, da bi splezal na voz, kot je videl, da je vlak povozil njegovega sina.

Boj za cesto Vijazma-Smolensk

Kratka poročila iz Moskve kažejo, da Rusi bodo imeli v kratkem poročila o večjih uspehih na vseh frontah.

Poročilo iz Moskve naznaja, da so bile nemške črte južno od Vijazme prebite in da rdeča armada pod razbito nemško armado na celi 45 milj dolgi fronti.

Na obeh koncih razbite fronte pa so v teku vroci artilerijski boji, v katerih Nemci vsled natančnega ogleda ruskih topov omagujejo. Ruska infanterija pa pritiska na Nemce po južni cesti proti Smolensku iz Aleksandrovskaja. Po prvem ruskem sunku so Nemci pričeli s protinapadom, ki pa je bil takoj zlomljen.

Med Vijazmo in Smolenskim, kjer imajo Rusi dve diviziji dobro izvežbanih vojakov, so v teku vroci boji za cesto, ki veže Vijazmo s Smolenskim in jo Nemci trdovratno branijo.

Rusko vrhovno poveljstvo navadno izdaja vsak dan opolnoči obsežno poročilo o poteku bojev tekom dneva. Slično poročilo je bilo eno uro pozno, in zelo kratko ter samo nekoliko omenja boje. Najbrže vrhovno poveljstvo zadržuje "veliko in zelo važno" poročilo, ki bo objavljeno v ponečeljek ob 24. obletnici rdeče armade.

Boji pa niso omejeni samo na osrednjo fronto, temveč, kot pravi poročilo iz Moskve, so Rusi v bližini Leningrada prebili nemško črto na 11 milj dolgi fronti in prodrli tri milje globoko.

Na južni fronti v Ukrajini razbijajo Rusi vnanje utrdbe Harkova ter se pripravljajo na splošni napad na mesto. Zračni opazovalci pa so sporočili, da imajo Nemci še vedno zelo močno garnizijo v mestu.

Na Krimu so zadnjih 48 ur boji vedno hujši. Zapadno od Theodosije se je pod zračno topov bojnih ladij izkrcal močan ruski oddelek. Včeraj so bili v teku ves dan vroči boji, toda glavni stan to le na kratko omenja.

Lakota v Jugoslaviji

V zvezi z lakoto, ki razsaja v vsej južnovzhodni Evropi prihajajo vesti, da je stanje v Jugoslaviji podobno stanju v Grčiji, čeprav v Jugoslaviji še ni bilo zaradi lakote smrtnih slučajev na ulici. Nemčija in Italija ste vzeli žitna polja. Sibija je prepolna beguncev, 500.000 do 800.000, ki jim Srbi skušajo pomagati. Lakota grozi vsej zemlji.

Ti podatki prihajajo iz zapuhtih diplomatskih virov in so popolnoma verodostojni.

tem pa pade pod vlak in kolese so mu zdrobile mlado telo. Vlak se je vstavil in strojevodja je videl, da je vlak povozil njegovega sina.

POZIV NEMŠKIH VOJNIH UJETNIKOV

V sredo je ugledni newyorški list The New York Times od Sovfoto v Moskvi prejel fotografski posnetek poziva, ki so ga nemški vojni ujetniki v Rusiji poslali svojim nemškim tovarišem, da naj strmoglavijo Hitlerjevo vladno. Pod pozivom so bili lastnoročni podpis nemških ujetnikov.

Ta poziv opozarja na shčen poziv, katerega je pred dvema mesecema izdala 158 nacističnih vojni ujetnikov ter pravi, da se popolnoma strinjajo s prvim pozivom.

"Hitler nam je obljubil," pravi poziv, "da bo vojna končana leta 1941. Obljubil nam je, da bomo za Božič pri naših ženah in otrocih. Tedaj je še marsikdo veroval v hitro zmag."

go. Toda bilo je v nasprotju, kar pravi poziv 158 ujetnikov in sicer:

"Vojna se je pričela zavlačevati. Kar pa je odločilno v dolgi vojni, niso bliskoviti vdari oklopnih divizij, temveč gospodarski viri. V taki vojni Nemčija ne more zmagati."

Danes more vsakdo izpredeti, da je poziv 158 mož govornil popolno resnico...

Vsaka prerokovalna beseda 158 mož se je vresničila. Doli z roparsko vojno, ki sta jo pričela Hitler in njegova tolpa.

Doli s Hitlerjem in njegovo tolpo, ki bogatijo vsled vojne. Živela svobodna Nemčija!"

Mihajlovičeva zmaga

Jugoslovanski četniki so se lotili Italjanov blizu slovenske meje. — Boji v Črnigori.

V London je prišlo poročilo, ki pravi, da je "svobodna jugoslovanska armada" v bosanskih gorah uničila 5000 vojakov "fasiistične ekspedicijske" in zaplenila veliko množino metalcev granat, strojne in municije.

Iz tega poročila je mogoče sklepati, da jugoslovanska armada operira na obsežni pokrajini ter je pričela novo ofenzivo proti nemški in italijanski armadi.

Guerilske čete so zasedle ne-

ko železniško postajo med Trstom in Ljubljano, so porušile železniško postajo, so zažgale 23 petrolejskih tankov in pobile mnogo Italjanov.

Črnogorske guerilla čete so napadle en italijanski vojaški oddelek, so vjele tri tanke, tri avtomobile, 100 pušk in več ujetnikov. Neka druga četa je tudi napadla Italjane in zaplenila dva tanka, 21 motornih koles in več drugega vojnega materijala.

RUSI PRIČAKUJEJO VAŽNO POROČILO

Ves ruski narod z velikim zanimanjem čaka na 24. obletnico rdeče armade prihodnji ponedeljek ter pričakuje obvestilo o veliki zmagi rdeče armade nad Nemci in o osvoboditvi obsežnih pokrajin.

Ruski informacijski urad v Kuibisjevu naznaja, da ruske armade v svoji zimski ofenzivi stalno napredujejo, listi pa poročajo o prodiranju v Belo Rusijo, toda o bojih in uspehu na kakem posameznem kraju ne poročajo.

Vsaki Rus je prepričan, da sovjetska vlada nalašč zadržuje poročila o zadnjih zmagah, pa je bilo dovoljenih že več velikih zmag, toda objavljenе bodo šele na dan rdeče armade, 23. februarja, ko bo obenem ravno 8 mesecev, odkar se je pričela vojna z Nemčijo.

Tudi vojaki na fronti tekmujejo med seboj, kdo bo pobil več sovražnikov. Nekateri se že ponašajo, da so vstrelili 160 Nemcev. Nekateri infanterijski polki se morejo postaviti, da so v treh tednih pobili 600 Nemcev.

Obletnico rdeče armade obhajajo na dan, ko je bila 23. februarja, 1918 izdana odredba, da je organizirana rdeča armada na prostovoljni podlagi. Obvezna vojaška služba je bila vpeljana leta 1925, svoj krvavi krst pa je rdeča armada doživela 22. junija, 1941, ko je Nemčija nenadno napadla Rusijo.

Po petmesečnem umikanju se je rdeča armada vstavila in obrnila in sama pričela ofenzivo. Od tedaj rdeča armada neprestano koraka proti napadu od ene zmage do druge. Ruska artilerija se je izkazala za mnogo boljše nad nemško; rdeča armada posnema nemško obkoljevalno taktiko; nekaj posebnega pa so polki na skijih in kaverleriji.

Poglaviti cilj, ki ga hoče rdeča armada doseči v bližnji

Srbska mladina pomaga gen. Mihajloviču

Posebni dopisnik Christian Science Monitor, Derek Patmor, poroča iz Carigrada, 13. februarja o položaju v Jugoslaviji.

Dejstvo, da pro-nacistični general Milan Nedić ne more ugnati četniške vojske svobode je vzpodbudilo narode v sosednih državah k splošnim nemirnim po vsem Balkanskem polotoku.

Pred kratkim so prišle vesti iz Sofije, da je bolgarsko vrhovno poveljstvo prepovedalo bolgarskim manjšinam vstop v vojsko, ker je veliko število bolgarskih vojakov pobegnilo pod srbsko zastavo generala Draža Mihajloviča, ko je Bolgarija poslala v Srbijo tri svoje divizije, da razbremenijo nacistične zasedne oddelke.

General Nedić je izdal v Beogradu številne nove ukaze, da bi ustavil prehajanje srbske mladine h generalu Mihajloviču in njegovim rodoljubnim četnikom. Sedaj je general Nedić sklenil organizirati mladinsko gibanje pod imenom "narodna služba za obnovu Srbije", ki mu morajo pristopiti vsi mladeniči. Po izjavi generala Nedića bodo mladino uporabili za koristna dela, kakor osuševanje močvirij, delanje cest in opravlja na polju. Pravi razlog za dejanje generala Nedića pa je razviden iz pisane lista "Novo Vreme", ki pravi: "Za zaposlitvijo mladine bo vlada onemogočila vpliv tuje propagande in starih spominov in jo rešila omahovanja in neodločnosti."

Tako delovanje tega balkanskega "Kvizlinga," proti kateremu se borijo vsi srbski rodoljubi, samo vpodbuja mladih k zbiranju okrog generala Mihajloviča in vnovič dokazuje, da nacisti in njihovi hlapci ne morejo zlomiti svobodoljubnega duha svobodnega naroda, Srbov.

Med tem so nedavni vojaški uspehi generala Mihajloviča napravili globok vtis na tujakajšnje tuje vojaške čopisnike in strokovnjake in prevladuje mišljenje, da ta srbski rodoljub postaja velika oseba v sedanji vojni. Kako nevaren je nacistični položaj v Jugoslaviji je razvidno iz sledečega pregleda vojaškega delovanja v tej zemlji.

Po zadnjih poročilih imajo general Mihajlovič in njegovi četniki rodoljubi v svoji oblasti velik del ozemlja kraljevine Jugoslavije in njihove čete oblegajo važna mesta kakor Sarajevo, predele okrog Prijedor, Bihać in Bosansko Novog. Glavne ceste so v rokah upornikov, a nacisti še vedno nadaljujejo s svojim divjaštvom.

Nekateri predeli so popolnoma razsejani, zlasti Mačva med Savo in Drino, kjer ni več nobenega celega mesta ali vasi. Dejstvo, da sedaj tudi Beograd posluša topove vojske generala Draža Mihajloviča dokazuje moč uporniškega odpora, do čim položaj "vlade" generala Nedića postaja od dne do dne negotovjši.

— JČO.

bodočnosti, so mesta: Leningrad, Smolensk in Harkov v Ukrajini.

Japonci bodo napadli Kanal

Korejec, bivši uslužbenec konzulata v Honolulu, pravi, da je izdelan načrt za napad na kanal.

Nek Korejec, ki je nekoč bil uslužben pri japonskem konzulatu v Honolulu, je ameriški vladi izročil japonske vojaške knjige, ki razpravljajo o tem, kako bo japonska armada napadla Havajsko otočje, Atasko, pacifiško obrežje in Panamski kanal v aprilu letošnjega leta.

Ta mož je Kilsu K. Haan, predsednik kitajsko-korejske narodne zveze ter pravi, da je eno knjigo dobil leta 1940 na nekem zborovanju v Portland, Ore., kjer so kot govorniki nastopili japonski rezervni častniki, drugo knjigo pa je vkradel v sobi nekega japonskega diplomatskega urada v nekem hotelu v Los Angelesu.

"Prva faza, ki je sedaj v teku, ima biti končana v štirih mesecih, kakor goloca japonski

vojni načim. Druga faza, ki se bo pričela v aprilu, bo splošni napad na Havajske otoke in v enem tednu bo zavzet otok Oahu in Pearl Harbor. Ob istem času bo tudi izveden napad na Aalasko, na celo pacifiško obalo in na Panamski kanal.

Kot pravi Haan, bodo Japonci v Združenih državah pričeli z veliko sabotažo, toda japonska vlada jim je naročila, da se naj zdržijo vsakega sabotažnega dela do časa, ko bo armada vpadla.

Haan pravi, da se je izdal za Japonca in je kot tak v letih od 1935 do 1937 bil uradnik v japonskem konzulatu v Honolulu in tedaj se je začudil, ko je našel v konzulatu natančen opis in popis Pearl Harborja.

Poročila z vzhodne fronte

Darwin že drugič bombardiran

Včeraj so japonski aeroplani že drugič napadli Darwin, ki je sicer le majhno pristanišče, toda zelo važno mornariško oporišče za zaveznike. Nad 1000 sovražnih aeroplanov je bilo v vsakem napadu, med njimi v prvem napadu 72 bombnikov, v drugem pa 21.

Prvi napad je trajal eno uro in je bil namenjen tako mestu samemu, kot pristanišču.

Darwin ima komaj 2000 prebivalcev, večinoma Kitajcev, ki žive v majhnih hišicah in tudi vodijo skoro vso trgovino. Ostali so ali še potomci prvotnih divjakov, ali pa so mešanega plemena. V "mestu" je samo en hotel z imenom "Turkish Bath." Polovica trgovin je skoro napol podrtih. Zadnjih 20 let je mesto vedno nazadovalo.

Da Darwin ni popolnoma izginil, se ima samo zahvaliti velikemu letališču, ki je bilo zgrajeno za zračno progo med Anglijo in Avstralijo.

Kitajci zmagali v Thailandu

Kitajska armada je odločno porazila thailandsko armado v veliki bitki na meji med Burmo in Thailandom. Kitajcem je padel v roke velik vojni plen, toda drugih podrobnosti o tej bitki ni.

Nepotrjena poročila pravi, da so Kitajci vdrl v Thailand, ki je v japonskih rokah.

Angleži v Burmi se umikajo

Japonci so prebili angleško obrambno črto ob reki Bilin in prednji japonski oddelki so se približali na 45 milj do velikega železniškega križišča Pegu, severno od pristanišča Bangun.

Pokvarjena zatemnitev v Bostonu

Boston, Mass., je v sredo zvečer imel prvi poskus zatemnitve.

Boston ima 800.000 prebivalcev in vsi so se pokorili mestni odredbi in mesto je bilo ob določen uri popolnoma temno. Toda iz zraka je bilo mogoče popolnoma natančno doognati, kje se nahaja mesto, kajti kraji v okolici niso bili zatemnjeni.

To zatemnitev, seveda, si je ogledal tudi newyorški župan La Guardia, ki ima navzlic temu, da je zelo zaposlen kot župan, pogosto zajtrk v New Yorku, kosilo kje na osrednjem zapadu, večerjo pa doma v krogu svoje družine. Torej La Guardia si je ogledal to zatemnitev, da se saj malo nauči, kako bi sam to stvar napravil v večjem obsegu v New Yorku.

La Guardia si je zatemnitev ogledal s strehe poslopja Superior Courthouse in je časnikarjem rekel:

"Zatemnitev je bila izvrstna, toda iz tega smo se naučili, da mora biti tudi okolica zatemnjena." Pri tem je s prstom pokazal na razne kraje v okolici in rekel: "Kako lep okvir je to."

Boji v Libiji ponehali

Angleški glavni stan v Kairi naznaja, da je položaj v Libiji zapadno od Tobruka neizpremenjen. Edino vojaško gibanje zadnjih 48 ur je bilo, da so straže skušale dograbiti sovražnikove postojanke.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lapsa, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$5.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; na pol leta \$3.—;
na šest let \$1.50.—. Za New York na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.—.
Za inostranstvo na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1242

ZADNJI MOST

Občudovati moramo Holandece, s kako odločnostjo, s kako hrabrostjo se drže v svoji Vzhodni Indiji in zlasti na Javi, ki je srednji obok velikega otoškega mostu, ki veže Pacifik z Indijskim oceanom. To pa je, tudi zadnji most, ki brani Japoncem dohod do Avstralije in do bogatih provinc Indije.

Ako se Japonci polaste še Holandske Vzhodne Indije, tedaj bodo imeli pod svojo oblastjo vso Malajazijo, mnogo tisoč otokov na Pacifiku, jugovzhodno od Azije, razun polotoka Bataana na filipinskem otoku Luzon, kjer se general Douglas MacArthur še vedno drži proti mnogo močnejšemu sovražniku.

Včeraj so na Pacifiku Angleži branili svet; danes ga branijo Holandezi z malim številom majhnih bojnih ladij in nekaterimi aeroplani in so se že izkazali kot veliki junaki na Pacifiku. Potopili so več japonskih ladij kot pa Angleži.

Ko so Japonci prvič iz zraka napadli Batavijo, glavno mesto Vzhodne Indije na Javi so meščani Batavije klicali po ulicah: "Rajši umrjemo stoje, kot pa bi živeli na kolonijah!" In Japonci so od tedaj zelo drago plačali, kadarkoli so se izkrcali na kakem drugem holandskem otoku.

Uničenje velikanskih petrolejskih naprav v Palembangu na Sumatri je največji junaški čin, ki ga označujejo za največjo prostovoljno žrtev v svetovni zgodovini in ki celo prekaša uničenje velikega jezera v Dnepropetrovsku v Rusiji.

Po dosedanjih junaških dejanjih moremo pričakovati, da se bodo Holandezi borili do zadnjega za svojo prekmorsko posest, ki jo imajo že iz 16. stoletja.

Kot je holandski poslanik dr. van Kleffens že pred nekaj tedni povedal v Washingtonu, se Holandezi bore na Sumatri, Borneu in Celebesu samo, da Japonce kolikor mogoče zaдрužujejo, da pa se hočejo na Javi postaviti proti Japoncem v bran z vso svojo silo.

In priznati se mora, da so Holandezi na Javi do sedaj storili s polnim uspehom. Na Javi imajo Holandezi domače vojske, ki so dobro izveščani. Poleg tega imajo več vojaških letališč in mornariško postojanko, ki je za Singapurom druga najmočnejša mornariška postojanka na Orijentu.

Za Združene narode je največje važnosti, da pošljejo Holandcem na Javi vso vojaško pomoč, da bodo mogli zdržati. Najbolj potrebujejo aeroplane in tanke in ako tega orožja dobijo v zadostni množini, tedaj bodo ubranili Javo in tudi obvarovali Avstralijo.

Ameriški bombniki so se že pojavili nad Sumatro in prvi vojski so že pričeli prihajati na otoke Vzhodne Indije. Ako pride še kaj več pomoči, tedaj je gotovo, da se tragedija Singapura ne bo ponovila.

Holandezi stoje na zadnjem mostu malajskega sveta. Dajte jim samo dovolj orožja in začnjo postojanka tega sveta bo ohranjena Združenim narodom in civilizaciji.

Smrt poglavarja mohamedanske cerkve

New York Times poroča:

Bern, Švica, 15. feb. — Uradno sporočajo iz Rima, da je v Sarajevu umrl Spaho, poglavar mohamedanske cerkve v Jugoslaviji. Vest prihaja brez

pojasnil.

Pokojni je bil brat voditelja bosanskih mohamedancev Mehmeda Spaha, ki je bil ministar mohamedanske cerkve v vladah.

George Washington

(Rodil se je 22. februarja 1732 — Umrl je 14. decembra 1799)

Letos, z Ameriko v vojni, ima obletnica rojstnega dneva George Washingtona dne 22. februarja še poseben pomen. Washington je bil prvi vojskovalni tega naroda in generacij, ki so se naučili označevati ga kot "prvega v vojni, prvega v miru in prvega v srehi svojih sorojakov."

Washington je začel svojo vojaško kariero v starosti 18 let kot častnik milice. Kolonije ob atlantski obali so bile tedaj pod angleško nadvlado in britanski kolonisti so skušali ohraniti jih proti skupnemu napadu Francozov in Indijancev v borbi za nadvlado kontinenta. Francozi so izgubili in francoska nadvlada v severni Ameriki je bila strta za vse čase. Washington je iz vojne v divjini izšel izkuščen v praktičnem vojskovanju.

V letih med izgonom Francozov iz Kanade in izbruhom ameriške revolucije so spori med Angleško in njenimi ameriški kolonijami. Skupaj s Patrikom Henryjem, Benjaminom Franklinom, Samuelom Adamsonom in Thomasom Jeffersonom je Washington od samega začetka igral aktivno vlogo v obrambi pravice ameriških kolonij.

Udeležil se je agitacije za bojkotiranje ameriškega blaga in bil je član Prvega kontinentalnega kongresa. Ko je Drugi kontinentalni kongres proglasil neodvisnost Združenih držav, in sklenil podpreti ta proglas z orožjem, je bil Washington vsled svoje vojaške izkušnje povabljen, naj prevzame vodstvo oboroženih sil.

Washington je tekoni naslednjih šestih let vodil občudovano kampanjo v zgodovinski perspektivi zdi se skoraj neverjetno, da so se njegove čete prostovoljcev — slabo izveščanih, slabo oboroženih, revno oblečenih in le deloma prehranjenih — mogle tako dolgo držati proti disciplinirani vojski največje evropske velesile, ki je povzročila tega imela vso kontrolo morja. Ali v nekem pogledu je Angleška trpela na samozapenjanje in je vodila le polovičarsko vojno. Res je tudi, da so mnogi angleški voditelji simpatizirali s kolonijami.

Francija, ki je tedaj nasprotovala Angliji, je odkrito podpirala ameriški upor in odposlala brodoge preko morja. Prosto volje iz Nemčije, Francije, Švedske in Poljske in drugih evropskih dežel so prihitali v Ameriko, da se pridružijo ameriški vojski, nekateri radi dobrodruštva, drugi pa, kot Lafayette, Kosciuszko, Pulaski in Von Steuben, ker so pojmovali

ameriški ideal svobode. Po mnogih porazih in ogromnem trpljenju je bil Washington v stanu prevzeti ofenzivo. Meseca oktobra 1761 je uspel obkoliti britansko vojsko pri Yorktownu v Pennsylvaniji. Angleži so se podali in prva takšna borba za svobodo je bila zmagana.

Tekom Revolucionarne vojne noben drug častnik se ni mogel primerjati Washingtonu v sijajnosti strategije, v pogumu in vztrajnosti, s katero je vzdrževal vero v končno zmago. Zgodovinarji soglašajo, da ameriška stvar bi bila nedvomno propadla brez Washingtona in brez njega bi bila zgodovina zavzela drugo smer.

Velik v vojni in miru se je Washington izkazal tudi modrim prvim predsednikom. Odbil je ponudbo skupine častnikov, da bi se proglasil za kralja novega naroda, sprejel je pa mesto predsednika, ko je bila sprejeta ustava nove republike. Nastopil je predsedništvo, ko je bil zaprežen v mestu New Yorku dne 30. aprila 1789.

Služboval je kot predsednik osem let, kajti je bil zopet izvoljen leta 1792. Bila so težka leta. Kolonije so bile obubožane. Razvijala so se nasprotstva in stranke. Tedaj je izbruhnila francoska revolucija, ki je stresla Evropo v njenih temeljih. Mnogi Amerikanci so agitirali za pomoč revolucionarni Franciji. Washington je sicer simpatiziral, ali proglasil deželo še za preslabo, ne razvito, da bi intervenirala v nadaljno vojskovanje.

Politično je začel razkol. Nekateri, s Hamiltonom na čelu, so hoteli strogo centralno vlado, sicer prijazno poljedelstvu, ali strogo usmerjeno za razvoj mlade industrije. Druga stranka pod Jeffersonom je bila za rahlo spojeno unijo močnih, kolikor mogoče neodvisnih držav. Washington je drugi predsedniški dobi je podpiral Hamiltona.

V tretjič je bilo predsedništvo ponujeno Washingtonu. Odbil pa je kandidaturu in s tem je začela tradicija, ki je bila končno zlomljena s tretjo izvolitvijo sedanjega predsednika. Washington se je namaknil na svoja posestva pri Mount Vernon, vobče časčen in ljubilen, kjer je umrl kratko pred koncem stoletja v starosti 67 let.

IŠČE SE

IZVEŠBANE ŠIVALKE za ženske klobuke. Oglasijo se naj pri: BERWICK HATS, 54 W. 39th Street, New York City.

Udruženje primorskih Slovencev

Ono malo število naših rojakov iz Primorja, Koroske in Prekmurja, ki so bili tako srečni, da so se izselili iz zasužnjene ozemlja v Ameriko, so danes zopet žrtve starega proletstva. Danes so postali, čeprav f. rmalno "enemy aliens."

Po proglasu bivšega ministrskega predsednika generala Simoviča, bi pričakovali, da se gotove osebe pobrigajo ter izposlušajo našim rojakom vsaj status prijateljskih tujcev. Ali kako moramo pričakovati takih dejstev od naših diplomatov, "genijev?" Sicer pa, mogoče je ravno to tudi naša sreča, ker naše roke so proste in ostanejo proste. Ako bi naši rojaki ki predstavljajo te jugoslovanske manjšine tukaj v Ameriki imeli malo več brige, bi lahko ta problem že zdavnaj rešili. Zato je nujno potrebno, da se rojaki končno prebude iz spanja in letargije ter se organizirajo, da zaščitijo svoje pravice.

V ta namen je bil izbran nov odbor "Udruženja za obrambo jugoslovanskih manjšin," ki si je nadel nalogo, da izposluje zaščito tukaj živčim članom teh manjšin proti vsakovrstni diskriminaciji, ki bi bila posledica njihove prisiljene državljanke pripadnosti. Nadaljni cilj te organizacije je, da deluje z vsemi legalnimi sredstvi za rešitev problema naših manjšin na podlagi demokratičnih načel in smatra, da je končna rešitev teh vprašanj, spojitve teh manjšin s svojim narodom v okviru nove, svobodne in demokratične, federativne Jugoslavije.

Za predsednika je bil izbran rojak Bratina, za podpredsednika istreki rojak A. Simič, za tajnico Mary Vidošič in za blagajnika Lovro Rerečić.

Priznati moram, da so pokazali istreki rojaki mnogo več razumevanja in zanimanja za to organizacijo kakor pa Slovenci. V Brooklynu se je tudi organiziralo enako društvo, ki ga vodijo isti motivi kakor nas. Obe d ruštvi bodeta sodelovali za doseg skupnih ugodnosti, namenov in ciljev.

Ne smemo pozabiti, da kot posamezniki ne moremo ničesar doseči. Le kot močna enotna narodna organizacija, ki ima svoja društva ali podružnice v vsaki naši koloniji, more uspeti v svoji nameri, da izposluje upoštevanje razmer za rojake ne-državljanov od javnih faktorjev v Washingtonu. Zato pozivamo vse "ne-svobodne" brate Slovence in Hrvate

(iz Primorskega, Koroske, Stajerske Prekmurja in Istre), da se nemudoma organizirajo ter stopijo z nami v zvezo v svrhu nadaljnega skupnega delovanja.

Ako žele katere organizacije v svrhu enotnosti naš društveni Ustav in pravila, jim mi doposlujemo isto takoj. Vse to zadavne dopise naslovite na: "Udruženje Jugoslovanskih manjšin" 302 E. 72nd St., New York, N. Y.

Rojaki na delo — ne odlašajte!

SIMFONIČNI KONCERT.

Simfonični orkester mesta New York bo prihodnje nedeljo, 22. februarja na koncertu v Carnegie Hall, 7. Ave. in 57. ulica izvajal naslednje točke:

1. Overtura k operi "Eleanora" — Ludvig Beethoven.
2. Simfonija št. 97. — Joseph Haydn.
3. Simfonija št. 1. — Šostakovič.

Pričetek koncerta ob 8.45 zvečer.

BOLEZNI SRCA SE ŠIRIJO.

Na drugem mednarodnem kongresu zdravnikov bolniških blagajin v Parizu je obravnaval zdravnik ameriške družbe Mutual Life Insurance Co. dr. Scholz vprašanje srčnih bolezni v Ameriki, ki se vedno bolj širijo. Iz njegovih podatkov je razvidno, da ima najmanj 1 milijon Američanov stalno težke srčne hibe, poldrugi milijon jih pa trpi na lažjih boleznih srca. Dobra polovica izplačil v bolniškem zavarovanju odnosi na smrti zavarovancev odpade na primere, ko je smrt posledica srčne bolezni. Dočim je umrlo leta 1910 v Ameriki izmed 1000 ljudi 27 za rakom, je zdaj takih smrtnih primerov 117. Sladkorna bolezen je porabla leta 1910 izmed 1000 Američanov 67, zdaj pa 27. Boleznim srca je podleglo leta 1910 izmed 1000 ljudi 220, sedaj pa 331. Vsa tretjina umre zdaj za to boleznijo, dočim je umrl pred 25 leti komaj vsak peti.

Dva čimtelja naj pojasnujeta naglo širjenje srčnih bolezni. Ljudje dočakajo zdaj višjo starost kakor prej, razen tega se je pa zboljšala di diagnostika.

Zakaj se je podaljšala povprečna dolgot človeškega življenja? Priseljavanje v Ameriko je sedaj močno omejeno in posledica tega je, da se je tam zmanjšal odstotek mladih ljudi. Število porodov je nazadovalo in tako se je skrčil tako zvani rodniški krog, namreč število pripadnikov ene in iste rodbine. Končno je pa padla tudi umrljivost otrok, tako da dočaka več beteznih in bolehnih ljudi visoko starost. Bolezn srca se širijo tudi drugod, tako v Angliji in Franciji.

To in Ono

V zimi leta 1777-1778 je prežimoval del kolonijalne armade v malem mestecu v Chester okraju v Pennsylvaniji — Valley Forge.

Armada ni bila samo obremenjena s strašno zimo — viharji in sneg — povzročila obutitvi moške veliko pomanjkanje. Ni bilo dovolj hrane, ne gorkote, ne denarja. Zaviti so bili v eunjah, raztrgani in razcapani, premrazeni in bolni telesno in duševno.

Dnevi so bili temni. Luč svobode, ki je tako živo vzplamela pri Lexingtonu, je skoro ugasnila v Valley Forge-u.

Ta mala skupina 10,000 mož je imela voditelja, moža, ki je z dušo in telesom bil v boju proti tiranstvu in za svobodo svoje domovine. Vodja kontinentalne armade je bil general George Washington, kate-rega spomin častimo na njegovem rojstnem dnevu — 22. februarja.

Washington ni obupal. Preživel je zimo s svojo armado v Valley Forge. Bodril jo je z svojim vzgledom.

In ko so spomladni leta 1778 te junaški in požrtvovalni mošje zapustili prezimovišče, so ni v Ameriki, ki se vedno bolj širijo. Iz njegovih podatkov je razvidno, da ima najmanj 1 milijon Američanov stalno

težke srčne hibe, poldrugi milijon jih pa trpi na lažjih boleznih srca. Dobra polovica izplačil v bolniškem zavarovanju odnosi na smrti zavarovancev odpade na primere, ko je smrt posledica srčne bolezni.

Dočim je umrlo leta 1910 v Ameriki izmed 1000 ljudi 27 za rakom, je zdaj takih smrtnih primerov 117. Sladkorna bolezen je porabla leta 1910 izmed 1000 Američanov 67, zdaj pa 27. Boleznim srca je podleglo leta 1910 izmed 1000 ljudi 220, sedaj pa 331. Vsa tretjina umre zdaj za to boleznijo, dočim je umrl pred 25 leti komaj vsak peti.

Dva čimtelja naj pojasnujeta naglo širjenje srčnih bolezni. Ljudje dočakajo zdaj višjo starost kakor prej, razen tega se je pa zboljšala di diagnostika. Zakej se je podaljšala povprečna dolgot človeškega življenja? Priseljavanje v Ameriko je sedaj močno omejeno in posledica tega je, da se je tam zmanjšal odstotek mladih ljudi. Število porodov je nazadovalo in tako se je skrčil tako zvani rodniški krog, namreč število pripadnikov ene in iste rodbine. Končno je pa padla tudi umrljivost otrok, tako da dočaka več beteznih in bolehnih ljudi visoko starost. Bolezn srca se širijo tudi drugod, tako v Angliji in Franciji.

Kaj je moč nemške mornarice? — Ko so nemške ladje odplule iz Bresta proti domači luki in prodrle angleško blokado, je marsikdo vprašal: kakšno moč ima nemška mornarica. Kolikor je znano imajo Nemci tri oklopnice — Tirpitz, (35,000 ton), Scharnhorst, (26,000) in Gneisenau, (26,000 ton). V zidavi so pa imeli dve oklopnici, ki so že skoro gotovo izgotovljene.

Poleg tega ima pa še takozvane "pocket" bojne ladje: Luetzow in Admiral Scheer. Vsaka ima po 10,000 ton.

Matične ladje za aeroplane imajo eno: Graf Zeppelin, ki ima prostornine za 40 letal, v gradnji pa ladjo Deutschland, ki je tudi že dogotovljena.

Težke križarke imajo sledeče: Admiral Hipper, Prinz Eugen in Seydlitz. Poleg teh pa dve ali tri križarke, ki niso imenovane.

Koliko podmornice imajo Nemci, ni natančno znano. Tudi ne ve se koliko rušilcev, torpednih čolnov in drugih malih ladij je v službi.

Naznanjeno je bilo, da bodo uradi v New Yorku za registracijo sovražnih državljanov odpti tudi v nedeljo in v ponedeljek od 9. zjutraj do 9. zvečer.

Uradi v New Yorku: General Post Office, 8th Ave and 33rd Street; Vhod na 83. cesti blizu 9. Avenue.

Grand Central Post Office. Annex, 110 East 45th Street.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

FOR VICTORY

ZNAK ZMAGE

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

ANTON ČEHOV:

Varljivo zrcalo

Jaz in žena sva šla v salona njih slike. Ako bi bil pisatelj, napisal bi lahko cel roman po umah in vlačnosti. Ko o njih. Saj je bil vsak teh sva zažgala v sobi luč, ki je želo stoletje ni razsvetljevala, poskrilo se je na milijone misli in podgan v luknje. Ko sva zaprla za seboj vrata, je vsled pisarja zašumel papir, ki je v skladih ležal v kotu. Na papirju sva videla starinske crke in srednjeveške podobe. Na pozlencih stenah so visele slike prednikov. Ti so gledali srpo in temno.

(Najini koraki se doneli votlo po vsej hiši. Mojemu kašlju je odgovarjal odmev, oni odmev, ki je nekdanji odgovarjal mojim prednikom.)

Veter je tulil in cvilil. Slika se je, kakor da bi kdo ježal v dimnika. Debele deževne kaplje so padale in bile ob temna in motna okna.

"O, predniki, predniki," sanjal sem in vzdihnil ob pogledu na njih slike. Ako bi bil pisatelj, napisal bi lahko cel roman po umah in vlačnosti. Ko o njih. Saj je bil vsak teh sva zažgala v sobi luč, ki je želo stoletje ni razsvetljevala, poskrilo se je na milijone misli in podgan v luknje. Ko sva zaprla za seboj vrata, je vsled pisarja zašumel papir, ki je v skladih ležal v kotu. Na papirju sva videla starinske crke in srednjeveške podobe. Na pozlencih stenah so visele slike prednikov. Ti so gledali srpo in temno.

(Najini koraki se doneli votlo po vsej hiši. Mojemu kašlju je odgovarjal odmev, oni odmev, ki je nekdanji odgovarjal mojim prednikom.)

Veter je tulil in cvilil. Slika se je, kakor da bi kdo ježal v dimnika. Debele deževne kaplje so padale in bile ob temna in motna okna.

"O, predniki, predniki," sanjal sem in vzdihnil ob pogledu na njih slike. Ako bi bil pisatelj, napisal bi lahko cel roman po umah in vlačnosti. Ko o njih. Saj je bil vsak teh sva zažgala v sobi luč, ki je želo stoletje ni razsvetljevala, poskrilo se je na milijone misli in podgan v luknje. Ko sva zaprla za seboj vrata, je vsled pisarja zašumel papir, ki je v skladih ležal v kotu. Na papirju sva videla starinske crke in srednjeveške podobe. Na pozlencih stenah so visele slike prednikov. Ti so gledali srpo in temno.

Je vprašala žena.

"Morda. Zakaj neki se ji je ravno to tako priljubilo, a ne katero drugo? Ali ni imela nobenega drugega zrcala?"

Draga moja, v tem tleh ravno tajnost. Sporočilo pravi, da je skrit v tem zrcalu vrag in da je imela moja prababica stalno nagajanje napram vragu. Seveda je to nesmisel, vendar pa tiči v tem zrcalu tajna moč."

(Pobrisal sem prah z zrcala, pogledal se vanj in se glasno zasmejal. Moj smeh je zamolklo odmeval. Zrcalo je bilo nepravilno in je raztegnilo moje lice na vse strani; nos je silil v levo lice, a podbradek se je razdvojil in zlezal na stran.

"Čuden okus, je imela moja prababica," sem rekel.

Žena je šla neodločno k zrcalu in se pogledala vanj — a tedaj se je pripetilo nekaj strašnega. Žena je prebledela in se je jela trstati po vseh udih.

Svečnik ji je pal iz rok in se je začel po tleh in sveči je ugasnila. Bilo je popolnoma temno. Njenkrat je padlo nekaj težkega na tla; padla je moja žena in zavestna.

Veter je se žlostneje zatulil, podgane in miši so zbežale v luknje in papir je zašumel. Lasje so se mi ježili. Skozil očno je posijala luna.

Drignil sem ženo kvišku, jo objel in nescel iz salona. Prebudila se je iz nezvesti seled drugi dan zvečer.

"Znesite! Dajte mi zrcalo!" to so bile njene prve besede.

"Kje je zrcalo?"

Cel teden ni jedla, ne pila, ne spala, ampak samo prosila zrcalo. Grozno se je jokala in si aretala losi. Ko je zdravnik izjavil, da bi lahko vsled opesavanja umrla in da je njen položaj skrajno resen, sem v salon po zrcalo in ji ga dal. Ko ga je zagledala, zasmejala se je od pravilke sreče — zgrabila ga je, poljubila in k sebi pritiskala. Odslej se je neprestano vanj gledala.

Sedaj je prešlo več kot deset let, a se še vedno gleda v zrcalo in se ne loči niti za trenutek od njega.

"Ali mogoče, da sem to jaz?" šepeče in njeno lice zaradi hipema, ter na njem se počuje izraz začudenja. "Da, to sem jaz! Ves svet laže, le to zrcalo ne! Lažejo se ljudje, laže se mož! O, ako bi se bila prej videla; ako bi bila vedela, kakšna sem v resnici, gotovo bi ne bila vzela tega človeka! On ni zame! Pred menoj bi se morali klanjati najlepší in najblagorodnejši vitezi."

Nekoč sem stal za njo in sem nehote pogledal v zrcalo. Odkril sem tedaj vso tajnost. V zrcalu je bila prekrasna žena, kakršne nisem videl nikoli v življenju. Bila je čudovita, harmonija lepote in ljubezni. Zakaj je moja nelepa žena v zrcalu tako krásna? Zakaj?

Vsled tega, ker je nepravilno zrcalo raztegnilo na vse strani nelep njen obraz, ki je postat potem slučajno lep. Dvojni miris se je pramenil v plus.

In sedaj sediva z ženo neprestano pred zrcalom in se gledava vanj. Moj nos leže v levo lice, podbradek sili v stran a lice moje žene je čarobno. — Hahaha! — smejem se jaz glasno. Žena pa šepeče tiho: Kako sem krásna!

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER

ako je vam le priročno

Glas jugoslovanskih pomorščakov

(JOO.) — V naslednjem priobčujemo dva pomembna dokaza o mišljenju in pogledih jugoslovanskih pomorščakov: govor po radu WRUL v Bostonu, predstavnika pomorskih radiotelegrafistov pri Združenju častnikov in mornarjev Jugoslavije v New Yorku, Davorina Garduna, ter članek Vl. Ivanovića iz "Yugoslav Shipping Committee" o vlogi Hrvatov v borbi za Jugoslavijo.

Govor Mr. Davorina Garduna po radu je sledeči:

"Dragi pomorščaki. — Naši starši, žene in otroci, bratje in sestre danes jokajo v naših praznih in izpropanih domovih. Solze našega ljudstva so orosile naša polja ob lužah krvi naših nedolžnih žrtv. Po izbali naših skromnih primorskih koč, kjer smo nekoč preživljali naše najprejnejše dneve, zdaj pretakajo solze naši starši in žene, ki nas brez moči kličejo in s strahom v duši pričakujejo naše vrnitve. Solze pretakajo naši otroci, bratje in sestre, ki hočejo kruha, pa ga ni, ker so jani kar vzeli od ust naši sovražniki. V tem stoku naroda ki je še mnogo hujsi v drugih delih naše domovine, se je rodil naš narodni junak in vitež Draža Mihajlović. Ob tem trpljenju naroda so se okrog svojega vodje generala Draže Mihajlovića zbrali rodoljubi, vsi Srbi, Hrvati in Slovenci in vse, kar svobodno diha, da blagoslovijo svoje orožje na oltarju naše svobodne, velike in prerojene Jugoslavije. Zbrali so se, da s tem orožjem poiščejo ubijalce nedolžnih staršev, žen, otrok, bratov in sester in da o-lajšajo preživelim bol v teški borbi, ki jo bijejo za svobodo nas vseh.

"Mi smo dalmatinski Hrvati. Ponosimo se z našimi stoletnimi pomorskimi izročili (ki so čast našega naroda razširili po vseh morjih in vseh celinah). Danes pa se naši sovražniki zaprlj jugoslovanske obale in naša narodna pota v svetu. Danes je vsa naša obala last naših stoletnih sovražnikov in naši starši, žene, otroci, bratje in sestre so v njihovih težkih okovih. Tako je določil javni sporazum o razmejitvi med dvema razbojniškoma, Mussolinijem in Parediēm, gangsterjema, kakršne tukaj v severni Ameriki zasledujejo pod imenom "državni sovražnik št. 1," in posajajo na električni stol.

Pavelić je edini, ki je za nas, Hrvate-Dalmatince, podpisal v italijanskem banknotu podjetju menico za naše hlupčevanje Italijanom za vse čase, kajti misli je, da bo njegova krvava moč večna. Pavelić je omadeževal našo hrvatsko zgodovino. Odsel je v Rim, da bi za svoje reči neodvisne podanike poklical kralje italijanske krvi.

V Pavelićevih žilah je zdavnaj nehala teči hrvatska kri, ki se je, najbrž zaradi grehov očetov, spremenila v kri gangsterja, kajti on enako muči in ubija Srbe in Hrvate in vse tiste, ki ljubijo veličino in svobodo Jugoslavije, nas, dalmatinske Hrvate pa je povrhu prodal v suženjstvo našega večnega sovražnika.

In sedaj, ko pošljemo s tega mesta, iz New Yorka, kjer pred pristanišcem kipi visoko v nebo kip Svobode, svoje misli v naše jugoslovansko primorje; ko pošljamo svoje misli staršem, ženam, otrokom in sestram naših pridnih mornarjev, ko s trepetom v duši čakajo brez hrane in tople obleke v suženjstvu naših sovražnikov, mi misli ubijajo k mogočnosti jugoslovanske narodne zavesti, ki bo po vsem našem trpljenju, po preizkušnjah in po zmagi zavezniškega orožja veličinoma ozvalovala ob našem primorju, od Trsta do reke Bojane, od Triglava do Vardarja.

"Te narodne slavnosti in tega veselja se bomo dan zavezniške in naše zmage udeležili vsi naš narod; ki je strada in trpel; deležni ga bodo vsiljati, ki bodo ostali po naših planinah in domovih, ki so z orožjem v roki gledali smrti v oči, kajti oni danes dajejo svoja življenja za novo, prerojeno, veliko in svobodno Jugoslavijo; deležni ga bodo vsi naši pomorščaki, ki za ceno svojih življenj z našimi ladjami prevažajo vojaške potrebščine za zavezničke, ki nam bodo prinesle svobodo in vstajenje naše domovine. Tega veselja bodo deležni vsi, ki v katerikoli delu sveta s svojim delom in v svoji želji po svobodi prinašajo skupaj s svojimi zavezniški svoj osvobodilni delez v splošni borbi, a ti so mornar na morju in nemornar na kopnem.

Sovražniki se mimo mučenja naših staršev, žen, otrok, bratov in sester v naši domovini poslužujejo tudi nesramne propagande. Vsemu, kar ljubimo in kar je naše, zadevajo težke udarce. Po časopisih in po radu poročajo o potopitvah naših ladij. Zato v imenu vseh naših mornarjev pozdravljamo njihove starše, žene, otroke, brate in sestre, in jim sporočamo, da so njihovi branitelji, možje in sinovi vsi živi in zdravi in da ni bil, odkar je naša domovina v vojni, potopljena ne ena sama naša ladja, zahvaljujoč se močnemu britanskemu brodogradu in sedaj ameriškemu, ki gospodarijo po morjih.

Zopet bo prišel čas, ko se bomo objeli in skupaj z vami uživali veličastje in svobodo naše Jugoslavije. Prišli bomo nazaj z vsemi preostalimi ladjami. Nekaj smo jih dali Angležem, da jih uporabljajo za isti namen, za prevažanje vojnih potrebščin za dosego skupne svobode. Če bi nam tudi manj ostalo, bi bili zadoroljni; kajti naše jugoslovanske ladje delajo za zavezničke in samo z njih bomo dosegli željeno svobodo. Po zmagi slovanske Rusije, Združenih držav, Anglije in generala Draže Mihajlovića, pa nam ne bo treba mnogo heliti si glav, kako bi zagotovili vašo srečo.

Italijani so nam pri njihovem prvem ropanju odvzeli skoraj vse ladje — tri četrtine vse naše mornarice — ki so jo našli v našem morju od Trsta do Susaka. To izgubo smo občutili sredi največjega potnjanja našega dalmatinskega primorskega življa; kajti s tem so nam odvzeli edini vir za službo.

A po tej drugi svetovni vojni ne bomo vzeli Mussoliniju zemlje in ladij. Vzeli mu bomo samo tisto, kar je prej bilo naše in kar so nam pri prvem ropanju ugrabili, vse premočeno in nepremično imetje na ozemlju naše trpeče Istre, od Trsta in Soče pa do Susaka in vse tisto, kar so nam ugrabili pri drugem razbojništvu, od Susaka do reke Bojane.

Če bi v vse to ne verjeli, bi dvomili v zmago zavezniškega orožja, v zmago slovanske Rusije, Združenih držav in Velike Britanije. Dvomili bi v našo zmago. Danes pa ni med nami nikogar, ki bi v to dvomil. Vsi smo globoko prepričani, da smo z našimi močnimi zaveznički na potu do svobode in da bomo po tem potu prišli po stazah našega narodnega pomorskega življenja k vam in da bomo živeli z vami v svobodi.

Prišli bomo k vam, da vas v veselju objamemo in nihče več nas ne bo mogel ločiti, kot so nas v tej žalostni zgodovini sveta, dragi starši, otroci, bratje in sestre in žene, ladijski in italijanski tanki, ki so nam mornarjem zapeli pot do vas. — Živela Jugoslavija!"

ZALOGA SLOVENSKE KNJIG SE DNEVNO ZMANJŠUJE. ČE ŽELITE KAKŠNO KNJIGO NAROČITE JO ZDAJ

SLOVENSKE KNJIGE

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finčgar)

IDIOT
Spisal F. M. Dostojevski
TRI KNJIGE — NAD 600 str.
Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladence, ki je imel se v najbolj rani mladosti nagajanje k nenormalnostim. Opis je živahen in ne utruja kot nekateri drugi romani Dostojevskega.
Cena \$2.25

LISTKI
Spisal Ksaver Meško.
(144 strani.)
Cena 70c

MARKO SENJANIN — SLOVENSKI ROBINSON
Cena 75c

MILIJONAR BREZ DENARJA
Spisal Phillips Oppenheim.
(92 strani.)
Do skrivnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znan angleški romaniopisec poznan po osnem grotu.
Cena 75c

MOŽJE
Spisal Emerson Hugh.
(200 strani.)
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.
Cena \$1.50

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI
Spisal Janko Kač.
(117 strani.)
Stajerski rojak Kač ni do svojega štiridesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom — "Grantom."
Cena 85c

NADEŽNA NIKOLAJEVNA
Spisal V. M. Garšila.
(112 strani.)
Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vapenja se kviliku, a sreči pota omagajo.
Cena 30c

Naročite knjige še danes!

Tisto knjigo, ki jo bori radi brali to zimo, naročite še danes!

MALENKOSTI
Spisal Ivan Albreht.
(120 strani.)
Cena 75c

OTROCI SOLNCA
Spisal IVAN PREGELJ.
Poznani slovenski pisatelj popisuje čudovit svet med čarkasto južne solnce in senco hladne severne noči.
cena \$1.—

SODNIKOVI
Spisal JOSEF STREITAS.
Starost naših pisateljev in pravzaprav oči pisatelje slovenske v tem svojem romanu živo in zanimivo poplame življenje na deželi.
cena \$1.75

V ROBSTVU
Spisal Ivan Matičič.
(266 strani.)
Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki ne pozna samo vojne in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretresljivo opisati.
Cena \$1.25

ZADNJI VAL
Spisal IVO ŠORLI.
Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v slovaški bitki.
cena \$1.—

ZNANCI
Spisal RADO MUENIK.
Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značaje ter knjigo sam označuje kot "Povesti in esei."
cena \$1.25

Defense Savings Zbirke lahko dobite po 10c, 25, 50c, \$1 in po \$5. Na prodaj so pri lokalni pošti in tudi po bankah in večjih trgovinah.

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York City

TO JE KNJIGA
katero boste Z VESELJEM ČITALI
ŽIVI IZVIRI
Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v njej je v trinajstih delih poglavlji opisanih prizmaž rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno sročilo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovancih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGLAVLJ — 412 STRANI
V PLATNU VEZANO
Cena \$2.— Poština plačana

POUČNI SPISI
ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO
(F. J. Kern) — Zvezano —
Cena \$2.—
Bodoči državljani naj naročijo knjižico —
"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"
V tej knjigi so vsa poljsnla in zakoni za naseljenice.
Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK
Spisal Franjo Dular. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenj; slike.
Cena \$1.50

GOVEDOREJA
Spisal R. Legvart. 115 strani s slikami.
Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU
111 strani.
Cena 50 centov

MLEKARSTVO
Spisal Anton Peve. S slikami.
168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošno.
Cena 50 centov

OBRENO KNJIGOVODSTVO
258 strani. ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železovinarstvo.
Cena \$1.—

UMNI ČEBELAR
Spisal Frank Lakmayer. 163 str.
Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA
62 strani.
Cena 25 centov

RAZPRODAJA SLOVENSKE KNJIGE
po zmerni ceni

Po 50c zvezek
Andrej Ternovac (Ivan Albreht)
Če noči mali junak. (Dostojevski)
Filozofska zgodba (Alojz Jiranek)
Kaj se je Makaru sanjalo (V. Korolenko)
Na rastlinah potih (Frane Frisoh)
Pravica Kladiva (Vladimir Levstik)
Verne duše v vseh (Prosper Mirime)
Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Dostojevski)

Po 75c zvezek
Belfegor (Arthur Bernède)
Po strani klobuk (Damir Felgel)

Po \$1 zvezek
Veridicus (Pater Kajetan)
Sivko (E. S. Thompson)
Rudarska balada (Marja Majerčeva)
Prigodbe čebelice Maje (Waldemar Bonsels)
Pingvinski otok (Anatole France)
Pisane zgodbe (Janko Kozl)

Po \$1.50 zvezek
Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)
Misterija (Gustave le Rouge)

KUPUJTE DEFENSE BONDS in DEFENSE SAVINGS STAMPS

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN.

37

Nadvojvodinja je z vso naglico vstala. "Skoraj bi v živem razgovoru pozatila na odhod gospod grof. Priti hočem se do brzovlaka, moj voz je že pripravljen. Zahvaljujem se vam za zaupanje, ki ga hočem očuvati grof Wolkenstein. Kar ste na svojih potovanjih izvedeli, sporočite mi to pisмено. Vaša svestila hočem spraviti na najvišje mesta."

"To ne bo mnogo pomagalo, cesarska visokost. Njegovo veličanstvo bo tem poročilom še manj verjel, kakor njegovi ministri."

"Poskusiti hočem že zato, da se izognem očitku, da bi zamlajala lastno spoznanje."

Grof je poljubil ponudeno mru roko. Nenadna cislavitev je vzbudila njegovo pozornost. Bil je prvič izkušen, da bi ne vedel za vzrok presenetljive hladnosti svoje prijateljice.

"Ljubosumnost," si je smele misliti, "nekoč bi me ljubosumnost delala srečnega. Toda sedaj — Ljubosumnost na mrtvo bitje!"

Na mrtvo svojo družico, ki mu je bila v sponu dražja, kakor kdaj v življenju, je mislil ves čas, ko se je vozil domov. Ko so iskre iz stroja kot goreč dež švigale mimo okna, je sedel Wolkenstein v kotu in se udal razmišljanju. Pred njegovim očesom so vstajale slike žareče in petstrobavne iz časov njegove mladosti, iz dni radosti, ko je poln samozavesti in zaupanja v svojo moč naravnost izzival svojo usodo. Blaženi so se mu zdeli časi, ki so bili najbolj del njegovega življenja. Kar je nekoč napolnjevalo njegovo dušo z bolestjo, njegova ljubezen za visoko gospo, ki se ji je odpovedal, kar mu je povzročalo skrb in strah, ako jo zopet vidi, vse to je odpadlo v blaženem sponu na mrtvo ljubezen, kakor odpade obveza z rane, ki se je zacelila. Bil je sicer pripravljen, da se še danes po-veti službi nadvojvodinje in se zanjo izpostavlja nevarnostim in bedi, toda ono globoko goreče čustvo, ki ga je nekoč navduševalo za največje žrtve, pa je že zdavnaj ugasnilo. Samo ena postava je lebdela v vsi čarobnosti pred njegovim duševnim očesom, — Lora Stadlerjeva!

Vlak se je ustavil na postajališču, ki je bilo najbližje njegovi graščini. Grof Wolkenstein je zapustil kupa. Ko je korakal preko perona, se je v ljubeznivo zehvaljeval za pozdrave žekniškega oseboja, ki je visoko spoštovalo odličnega graščaka iz svoje sosesčine.

Pred kolodvorom je že stal naročen voz, s katerim se je Wolkenstein hotel peljati na svoj grad. Dobrorejeni, a iskri konji, napolnjeni s potegnili in voz je zibljaje oddrdal. Preko žrnega polja, ki je srebrno valovalo v lahkem nočnem vetru, preko tihih gozdnih potov, kjer so se, kakor vile nagibale bele breze in pihljale nasproti oblake dehtelih in vonjavih zračnih plasti, je vodila pot. Wolkenstein se je vdal tiheemu čaru poletne noči, kar je še zvišalo občutljivost njegovega mehaniziranega razpoloženja. Koliko mu je prinesel današnji dan, koliko mu je dal! Svidenje z oboževano gospo je utešilo bolezensko hrepenenje njegove duše, ki je na tihem koprnela za njo, in razpršilo romantičen ljubzenski sen. Tena nasproti pa je mogočno vžiral v njegovi notranjosti spomin na ljubezensko žrtve Lore Stadlerjeve. Tako mogočno in živo je stal pred njim ta spomin, da je skoraj navzel telesne oblike. Ali ni bila to Lora, ki je tam stopila z razprostrtimi rokami iz temne gozdne senice?

"Lora, sladka Lora!" otopelo se je razlegel klic v noč.

Wolkenstein se je vzravnil. Iz odprtimi očmi sanjati, se izgublja popolnoma v prošlost, ko zahteva bodočnost še delo, je bila blaznost. Kaj pomaga spomin, ko ne uteši bolesti, da nismo uvaževali človeka, da smo zaničevali njegovo vdanost, dokler niso zadnje ure odkrile globoko bistvo. Sedaj bi bil Loric izkopal iz groba s svojimi rokami, ako bi jo mogel zopet oživeti v njeni dobroti, v njeni ljubezni, ki jo je igraje dosegel in brez uvaževanja užival. Grof je globoko vzdihnil. Da, zavedamo se čele, kaj so nam ljudje bili, ko smo jih izgubili. Samo napram mrtvim smo pravični.

Voz se je ustavil ob stopnicah v grad. Strežaj je pristopil in pomagal gospodu pri izstopu. Čakal je nanj, ker sicer je že vse spalo v gradu.

"Pozdravljen, Toni!" je vzkliknil grof. "Že zopet si čakal name! In vendar sem ti rekel, da pridem nočjo kasno domov."

Komornik je smeje pripomnil:

"Gospodu grofu je vendar ljubeše, da čaka nanj, saj pred vašim povratkom itak ne morem spati."

"Zvesta duša si, Toni," je ginjeno vzkliknil Wolkenstein. "Že lepo vrsto let živiva drug poleg drugega. Ali je kaj novega danes?"

"Nič, prav nič, gospod grof!"

Toni Hofer, dolgoletni grofov sluga, ki je kot nekaj oskrbnik vodil gospodarstvo, je malo nakrenčil usta.

"Odpustiti sem moral Franca, ker je hotel navezati razmerje z Roziko in je postal vsiljiv, ker ga dekletu ni marala."

"To pa verjemem! Ta ima oči samo za te, Toni. Rad bi videl, ako bi jo ti vzel za ženo. Veliko stanovanje v zadnjem delu poslopja bi vama priredil in tudi skrbel bi za oba."

"Pokorno se zahvaljujem, gospod grof, Rozika je sicer lepa in je tudi prav pridna, v prejšnji službi pa je baje imela razmerje z mladim gospodom in je zato morala iz službe."

Wolkenstein se je ustavil in ostro pogledal strežaju v oči.

"Kako pa to veš, Toni?"

"Poizvedoval sem, gospod grof. Poizvedbe so bile razumne in edine točke zelo ugodne."

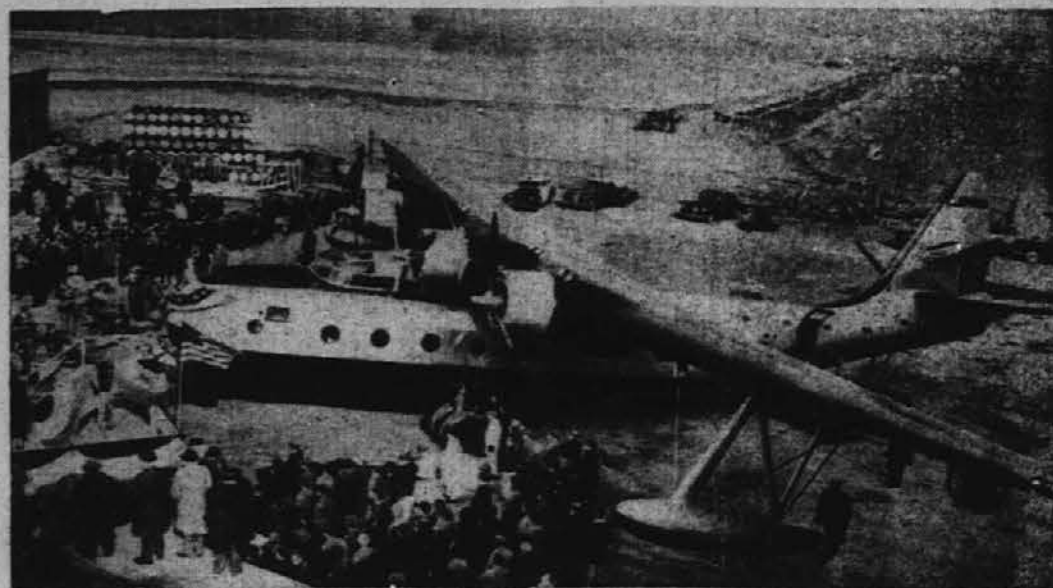
"Potem pa si že mislil na to zvezo, Toni, in ta zgodba te je preplašila. Upoštevaj, da te ima rada in da ljubezen vse odtehta. Oba sva bila velika grešnika, Toni."

"A mi smo možje, gospod grof. Pravica moža je, da si vzame ženo in dolžnost žene je, da se upira. Kdor v borbi obeh spolov podleže, na njem je krivda."

"Zelo bojeviti si bil, Toni, in čisto si ostal zmagovalec. Pristna ljubezen se redkokdaj nudi človeku, srečni tisti, ki se mu enkrat ponuja, v tem slučaju pa naj ne gleda na posodo, marveč na vsebino."

(Nadaljevanje.)

NOVI ZRAČNI VELIKAN

Prizor v Stratford, Conn., ko je bil krščen novi veliki trgovski aeroplan.

Hrvati v borbi za Jugoslavijo

Vladimir Ivanović.

Postavimo, da je prav danes, 27. marca in 6. aprila 1941 prosto izbirali, če hočejo z brati ali s tujcem. Nobenega slučaja ni bilo. Da bi ti Hrvati, ki predstavljajo 98 odst. osebja na naših ladjah, obstali in zamenarili svojo dolžnost, zavedno in rodoljubno. Vojska je naša našo mornarico v vseh morjih sveta. Osebe na ladjah se je zbiralo okrog radijskih aparatov usodnega dne 27. marca. Z istim veseljem in istim ponosom, kakor bratje v domovini so pozdravili ta prvi udarec v proti-hiterjevo revoluciji. Tiste ladje, ki so bile daleč od delovanja osi, so nadaljevale svoje vožnje. mnoge ladje pa, ki jih je vojna srečala v Sredozemskem morju, so ušle v Gibraltar ali v Lizbono, od tam pa v vode zapadne hemisfere.

Angleži, ki so gospodarji morja, so mornarico vedno imenovali "the Silent Service" in prav imajo, kajti pomorski opravljajo svoje delo najrajši brez slave in hvale. Ladja se tiho pritiholeti v pristanišče in v tajnosti odide. Ne več od kod, ne več kam.

Vendar je od časa do časa potrebno dati priznanje onim, ki svoja življenja tvegajo za domovino v morju zapaženem delu v nevarnih morjih.

Osebe na naših ladjah je skoraj vse hrvatsko in v teh časih, ko se vse mogoče govori o Hrvatih, je važno poudariti, da so ti Hrvati Jugoslavlani, ki so bili v svobodnih vodah

jo. V tej skupini so znane naše ladje s slavimi imeni: "Dinara," "Nemanja," "Vojvoda Putnik." Ladje v tej skupini potujejo v konvojih, ob spremstvu rušilev in letal. Vsaka je oborožena z topovi. Mostovi teh ladij so zavarovani z debelimi jeklenimi ploščami, ki varujejo "možgane" ladje. Imajo tudi električne naprave, ki jim pomagajo v borbi z magnetnimi minami v plitvih vodah okrog britanskega otočja. Vsaka ladja nosi na zadnjem delu velik balon, ki s svojimi žicami onemogoča stenočavljanje nemških letal nad ladjo. Nekatere ladje v konvoji imajo udi lovka letala. Razna druga manj znana sredstva, o katerih ne smemo govoriti, spopolnjujejo obrambo ladij.

Druga največja skupina naših ladij potuje v daljne kraje. Po takih prozlah vozijo naše velike ladje, kakor "Triglav," "Dubrovnik," "Princ Andrej." Te ladje potujejo v Indijo, Južno Afriko in Perzijski zaliv. Ta potovanja so po splošni sodbi najbolj nevarna zaradi možnosti napadov nemških roverskih križark in zaradi dolžine poti. S seboj nosijo te ladje ameriške vojaške potrebščine za zaveznišček in ruske potrebe. Podpirajo delovanje v Indiji na Rijnem vrhodu in v Južni Rusiji.

Tretja skupina naših ladij potuje po Pacifiškem oceanu in v bližini Singapore. Tu so ladje "Rečina," "Superstar" in "Aleksander I." Zdalj porabljuje vse sile za prevažanje pomoči Angležem in Američanom iz Avstralije in bogatih nizozemskih otokov.

Četrta skupina je v vodah zahodne hemisfere. Tu so v glavnem manjše ladje, kakor "Dubravka," "Bosanka," in "Petar" ki pomagajo zalagati ameriško industrijo s tvarinami iz Južne Amerike. Iz Ohile vozijo soliter, iz Guyane boksit.

Jugoslovansko delovanje na morju je marljivo in uspešno — vendar ni brez žrtv. Mnoge ladje je sovražnik potopil, na njih so naši ljudje izgubili življenje. Vendar to ne ovira naših častnikov in mornarjev, kajti pripravljeni so pretrpeti vse za uresničenje nove Jugoslavije, o kateri sanjamo. Naši pomorski so socialno zavedni; vedo, kaj se dogaja v svetu. Hrabri so in dostojni svojih bratov, ki umirajo v planinah Srbije in Bosne. Vedo, da bodo po vojni ponosno stopili na osvobodeno jugoslovansko zemljo z zavestjo, da so tudi sami prispevali v borbi za svobodo. Sprejeti bodo kot bratje, ki so si pridobili pravico do sodelovanja pri graditvi nove Jugoslavije in nove Evrope.

Pomorski malo govore. Rajši delajo in s tem pokažejo svojo vdanost. S temi deli so neprecenljivo koristili hrvatskemu narodu, ki leži nem in stni pod vsaškim izrodkom. Kot edini Hrvati v tujini, je njih velika naloga s svojim ve-

denjem, svojimi ideali in deli razložiti težnje vsega hrvatskega naroda v Jugoslaviji. Doslej so dokazali in dokazovali bodo še naprej, da za vsako cenno premagajo sovražnika, ki tlači Evropo in njihove brate v domovini. (JCO.)

ZA POMOČ JUGOSLOV. UJETNIKOM.

Te dni so se v Washingtonu vsili dogovori med predstavnikom Jugoslov. Rdečega Križa, dr. Ivan Subotičem in predstavnikom Ameriškega Rdečega Križa, glede pošiljanja zavojev in pomoči jugoslovanskim vojniim ujetnikom v Nemčiji in Italiji. V dogovorih se je poskušalo najti način za najuspešnejše pošiljanje pomoči jugoslovanskim častnikom in vojakom v nemških in italijanskih ujetniških taboriških.

NOVA KNJIGA O JUGOSLAVIJI.

John C. Adams: "FLIGHT IN WINTER."

Knjige o Jugoslaviji se kar vstajajo. Nov dokaz mišljenja ameriških pisateljev in razumnikov o našem narodu prinaša knjiga, o kateri poročamo. Mr. Adams opisuje slavni umik srbske vojske in srbskega naroda skozi Albanijo na otok Krik. Opis je prežet s pesniškim zanosom in globoko ljubeznijo do srbskega vojaka in srbskega človeka sploh. Iz knjige odseva stara in trajna naklonjenost naših ameriških prijateljev do srbskega naroda, ki danes velja Jugoslaviji. Mimo tega knjiga izvrstno prikazuje zgodovinsko znameniti dogodek iz prve svetovne vojne, umik Srbov, ki ga ameriška književnost, a tudi ne svetovna, še ni opisala v knjigi. "The New York Times" v prilogi z dne 15. febr. posveča tej knjigi obširno poglavje in poveljuje borbo junaškega srbskega naroda, ki je malim narodom v prvi svetovni vojni in sedaj, dal sijajen zgled junastva in samopozitovanja.

MOŽ, KI NE MORE UMRETI.

Pred znanstveniki je vstala nova uzanka o življenju v osebi ogrskega kneta Johna Koeveca, ki sedaj vzbuja splošno pozornost. Mož je namreč že trikrat umrl, pa je še vedno živ. Prvič je umrl med vojno. Pobrali so ga na bojišču in ugotovili njegovo smrt. Z mnogimi drugimi mrtvci so ga položili v skupni grob, toda pre-

Note za PIANO-HARMONIKO ali KLA VIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cretal Ess)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VERTU
OJ, MARIČKA, PEGLAJ
ŽIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (mazurka)
BARČICA
MLADI KAPETANE
KO PTIČICA TA MALA
ZVEDEL SEM NEKAJ
POJDI Z MENOJ
DOL S PLANINE
GROMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERSKI
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad:
Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York